

Zahájení ražby slavných mincí českých králů

Název emise: Zahájení ražby - zlatý florén 700 let a pražský groš 725 let

Den vydání: 20. ledna 2025

Hodnota: obě známky „A“ (ke dni vydání 34 Kč)

č. 1304 - zlatý florén 700 let

č. 1305 - pražský groš 725 let

Rozměr známkových obrazů: 50 x 40 mm

Výtvarný návrh: Filip Heyduk

Druh tisku: OF+termoražba obrazu mincí ze zlaté a stříbrné fólie na kuponu; **Papír:** fl-an-OF

Tisk: Hradištko, sro.

Textové formy: 6x PL (2x 1304 + 2x 1305 v šachovnicovém uspořádání + 1 kupon s termoražbou)

Náklad: 20 tis. PL (40 tis. sérií)

Tisk FDC: DT; Tiskárna Hradištko; 2.300 kusů

Výraz groš považujeme dnes za synonymum pro drobný peníz nepatrné hodnoty, jak naznačuje rčení *to stojí jen za pár grošů...* Na počátku 14. století, kdy začala jejich ražba, tomu bylo ale jinak – poměrně velká a těžká mince (vážila zhruba 3,5 gramu) z bezmála ryzího stříbra si oprávněně vysloužila rčení, že *Za krále Holce, byla za groš ovce!* Ovšem inflace a znehodnocování měny nejsou novodobým vynálezem, a tak původní hodnotný pražský groš postupně klesal na váze i na obsahu stříbra, i tak byl ale až do husitských válek nejdůležitějším platidlem v Českém království a v oběhu zůstal až do poloviny 17. století. Na známce je vyobrazen ve své nejlepší kondici, z doby počátků své ražby za krále Václava II., kdy ještě odpovídal předloze, z níž vznikl jeho název, tedy latinskému označení *denarius grossus – tlustý denár*. V historických pramenech se často setkáváme s vyšší početní jednotkou *kopa* grošů, tedy šedesát těchto mincí, což vycházelo z toho, že podle mincovní reformy Václava II. bylo z jedné pražské hřívný kovu raženo 64 grošů.

S klesající vahou a ryzostí stříbra v groších a rozvojem mezistátního obchodu vyvstala potřeba razit hodnotnější minci. K tomu došlo o čtvrt století později, za krále Jana Lucemburského. Byl jí zlatý florén, mince o váze zhruba 3,5 gramu ryzího kovu. Předlohou jí byly zlatáky ražené v italské Florencii, odkud také ten náš ziskal svůj název *florén*. Hodnotou měl odpovídat 16 pražským grošům, ale s klesající ryzostí a vahou groše se tento poměr postupně zvýšil na dvojnásobek. I tak to dobře vypovídá o zcela odlišném poměru hodnoty stříbra a zlata v předkolumbovských dobách, který za Jana Lucemburského činil zhruba 15 : 1. Až obrovský příliv stříbra drancovaného španělskými kolonizátory v Jižní Americe od 30. let 16. století tento poměr změnil až k dnešním více než 100 : 1.

Obě známky mají reprezentativní formát i grafickou úpravu, jejíž tvůrce Filip Heyduk nesáhl po nabízejícím se co největším zobrazení samotných mincí, ale přednost dal velkému a typograficky zdařilému nápisu. V případě stříbrňáku je jím jeho latinský název, u zlatáku pak jméno panovníka, za nějž byl ražen.

Výzdoba obou FDC je zčásti shodná, liší se kresbou koruny nebo lilie uprostřed. Stejně mají i razítko, s heraldickým dvouocasým lvem, nápisem vztahujícím se k oběma mincím a domicilem Praha s datem 20. 1. 2025, tedy dne vydání.

Na kuponu malého přepážkového listu o čtyřech polích, v němž jsou obě známky obsaženy v šachovnicovém uspořádání, jsou obě mince, groš a florén, zobrazeny v termoražbě stříbrné a zlaté barvy.

Co říci závěrem? Za mě po všech směrech dobrá práce – doslova radost se podívat!

František Beneš

ZLATÝ FLORÉN
700 LET
PRAŽSKÝ GROŠ
725 LET
PRAHA
20. 1. 2025

